

Information gällande nya riktlinjer för användning av andningsskydd inom kommunal vård och omsorg vid covid-19 – frågor och svar

Vårdhygien Skåne rekommenderar att andningsskydd används vid längre tids sammanhängande vistelse (> 15 minuter) hos patienter med konstaterad covid-19 under den första sjukdomsveckan samt vid konstaterade utbrott av covid-19 i särskilda boendeformer och korttidsplats. Andningsskydd (FFP2, FFP3, N95, KN95) ersätter då munskydd och används tillsammans med visir vid vård av smittsamma patienter.

Uppdaterade riktlinjer finns på Vårdhygien Skånes hemsida.

Varför gör Vårdhygien Skåne denna ändring just nu?

Åtgärden är en extra försiktighetsåtgärd som motiveras av en ökning av virusvarianter i samhället med högre spridningsförmåga och potentiellt större risk för smittspridning i vård och omsorg.

Har tidigare skyddsutrustning inte varit tillräckligt säker?

Den skyddsutrustning som används ger ett bra skydd. Droppsmitta betraktas fortfarande som den viktigaste smittvägen och covid-19 smittar normalt inte om man håller avstånd. Det finns ännu inga studier från vårdmiljöer som visar att andningsskydd ger ett bättre skydd mot luftvägsviroser jämfört med munskydd. Studier på till exempel influensa har inte visat någon tydlig skillnad. Andningsskydd rekommenderas därför som en extra försiktighetsåtgärd i vissa situationer.

Varför gäller rekommendationen vid längre tids vistelse hos nyinsjuknad patient?

En person med covid-19 utsöndrar högst virusmängder och är som mest smittsam i samband med insjuknandet och under de första sjukdomsdygnen. Längre tids vistelse i lägenhet/rum (> 15 minuter) hos en nyinsjuknad patient med covid-19 kan potentiellt medföra tillräcklig exponering för små vätskedroppar för att orsaka smitta. Andningsskydd rekommenderas som en extra försiktighetsåtgärd.

När rekommenderas personal använda andningsskydd vid utbrott på särskilda boendeformer och korttidsplats?

Andningsskydd används vid längre sammanhängande vistelse (>15 minuter) hos samtliga patienter som inkluderas i smittspårning på avdelningen där en patient eller fler än två personal har konstaterats positiva för covid-19.

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter:

Sida: 2 (3)

Hur länge rekommenderas personal använda andningsskydd vid utbrott på avdelning på särskilda boendeformer eller korttidsplats?

Andningsskydd rekommenderas under den första sjukdomsveckan vid längre sammanhängande vistelse (>15 minuter) hos patienter med konstaterad covid-19. Vid ett utbrott rekommenderas andningsskydd vid längre sammanhängande vistelse (>15 minuter) hos samtliga patienter inkluderade i smittspårningen tills utbrottshanteringen är avslutad.

Är andningsskydd motiverat i väntan på provsvar hos patient med symtom på covid-19 om provsvaret dröjer?

Om provsvar inte fås samma dag kan andningsskydd användas vid längre tids sammanhängande vistelse (> 15 min) hos patienten.

Kan andningsskyddet ersätta munskydd för att förhindra smitta från mig till andra i min omgivning?

Andningsskydd utan ventil kan ersätta munskydd för att förhindra smitta från bäraren till patienter och personal i omgivningen. Andningsskyddet skall vara utan ventil eftersom ventilen släpper ut bärarens utandningsluft utan filtrering. Användning av munskydd eller andningsskydd i detta sammanhang brukar benämnas ”source control”.

Munskydd är fortfarande standard som ”source control”. Andningsskydd utan ventil kan dock ersätta munskydd som ”source control” även utanför patientrummet när det är motiverat. Då andningsskydd används som ”source control” gäller samma regler för handhavande som för munskydd.

Andningsskydd har en hållbarhet på upp till åtta timmar. I praktiken är det dock svårt att använda andningsskydd sammanhängande under längre tid än två till tre timmar. Den viktigaste åtgärden för att förhindra smitta mellan personal är dock fortsatt att hålla avstånd och inte vistas för många personer i samma rum.

Gäller rekommendationerna vaccinerade och de med tidigare genomgången covid-19?

I nuläget gäller rekommendationerna även för vaccinerade och de med tidigare genomgången covid-19 (personal och patienter) då det i nuläget saknas fullständig kunskap om skyddseffekt och immunitet. Riktlinjerna kommer att uppdateras fortlöpande.

Vad är viktigt att tänka på vid användning av andningsskydd?

Användaren ska vara väl förtrogen med hur andningsskyddet används. Andningsskyddet ska vara väl tillpassat för att förhindra läckage. I vissa fall kan en tillpassare behövas för att få en optimal passform på andningsskyddet. Eftersom de flesta andningsskydd inte är vätskeresistenta så ska visir användas

---

Information gällande nya riktlinjer för användning av andningsskydd inom kommunal vård och omsorg vid covid-19 – frågor och svar

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter:

Sida: 3 (3)

---

tillsammans med andningsskydd vid patientnära vård.

Vad gör jag om jag inte har ett andningsskydd eller inte vet hur det fungerar?

Den nya rekommendationen är en extra försiktighetsåtgärd. Om du inte har tillgång till ett andningsskydd eller om du inte vet hur det fungerar ska du arbeta som tidigare. Det innebär att du ska använda ett munskydd som en del av din skyddsutrustning mot covid-19 istället för ett andningsskydd.

Information gällande nya riktlinjer för användning av andningsskydd inom kommunal vård och omsorg vid covid-19 – frågor och svar

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

